

1-ÅRS RAPPORT FOR “GALLERIPROSJEKTET.”

Galleri - utprøving av spesialavdeling for ungdom og unge voksne ved Bergen Off. Bibliotek , hovedbiblioteket.

Ved utbyggingen av hovedbiblioteket i 1999/2000, ble det mulig å skaffe plass og ressurser til å prøve ut et spesielt tilrettelagt tilbud for ungdom/unge voksne.

Siden 1998 hadde biblioteket eksperimentert med tilrettelegging av tilbud på ulike vis for aldersgruppen 11-18 år, og hadde målt og evaluert resultatene.

Ved hovedbiblioteket var det ønskelig å sikte mot litt eldre brukere og målet var derfor å gi et engasjerende og interessevekkende bibliotekstilbud for 15-25 åringene.

De unge voksne bruker bibliotekets tjenester mye, og særlig i forbindelse med studier og arbeid, men det er lagt for lite vekt på å imøtekomme andre ønsker og behov.

Stedet ble Galleri i Hovedbibliotekets 2.etasje, et allerede yndet sted for de unge, og spørsmålet ble hva vi ville tilby dem og hvordan.

Prosjektleder ble engasjert i 100% stilling fra 1.juni og planleggingen av prosjektet startet.

To unge bibliotekarer + litt ekstrahjelp, til sammen ca. 1 1/2 stilling kom til fra august/september.

Vi var 3 damer som skulle få dette til og vi satte entusiastisk i gang .

Dessverre ble den ene fulltidsansatte bibliotekaren langtidsykemeldt etter kort tid, så staben har siden desember 2000 vært redusert til ca. 1 1/2stilling og skiftende ekstrahjelp..

Det er trangt om plassen på Galleri noe som begrenset møblering og hyller, og ikke minst hvilket materiale og hvor mye vi ville velge ut fra samlingene til de øvrige avdelingene.

Det skulle være plass til hyller, pcer, passasje, sitteplasser og ungdommene.

Valg av litteratur:

Som avdelingleder i hovedutlånet i noen år hadde jeg noen tanker om hva unge låner og/ eller er interessert i. Vi planla hvilke emner og grupper vi ville ta opp, men innså raskt at plass og møbleringen sterkt gjorde en nøye prioritering helt nødvendig.

Resultatet ble:

- Skjønnlitteratur (dikt, romaner og noveller)

- Science fiction

- Fantasy

- Data

- Tegneserier

- Video

- Filmlitteratur

- Foto

- Sport (deler av sporten, ekstremsport, kampsport, skating etc.)

- Dans

- Teater

- Arkitektur

- Design

- Rollespill

Skjønnlitteratur:

Tanken vår var å ta med et utvalg skjønnlitteratur som unge alltid har lest, det de leser av dagens skjønnlitteratur og bøker vi synes de burde lese. Vi har derfor Hesse, Dostovjevski, Kafka, så vel som Saaby Christensen, Ambjørnsen og Loe, kultbøker, norske klassikere og den nye norske litteraturen.

Det samme har vi gjennomført når det gjelder poesien.

Vi tok også med endel ungdomsbøker for “moden ungdom”, som tradisjonelt har stått på barneavdelingen, men noen av disse ble ikke utlånt, så endel av dem tilbakeførte vi til barneavdelingen allerede etter 3 måneder.

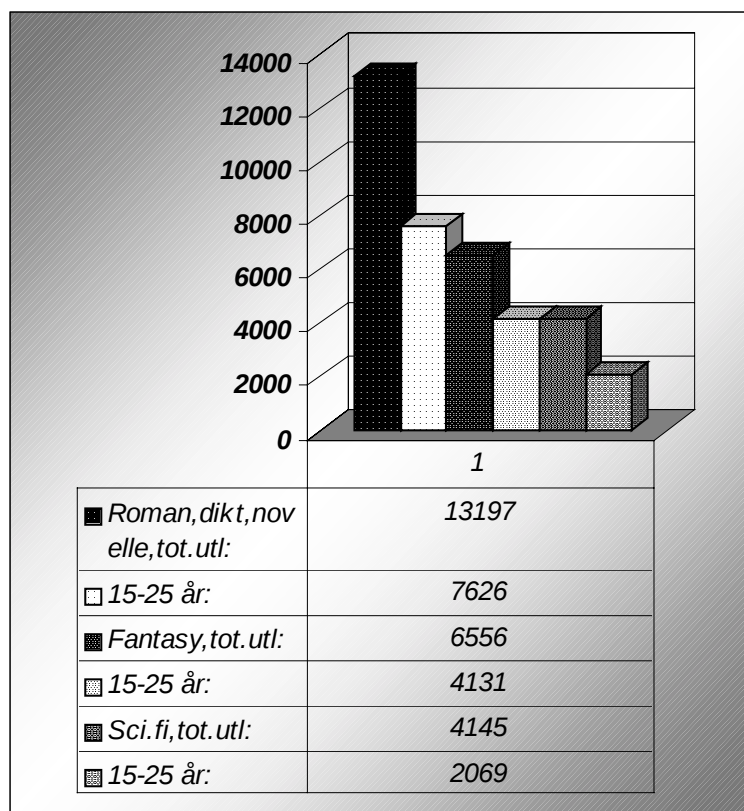
All skjønnlitteraturen står samlet, så hos oss finner en bøker på norsk, engelsk, lydbøker og lydbøker på engelsk samlet ordnet etter forfatter. Ønsket var at låner selv der og da skal kunne bestemme på hvilket språk og i hvilket medium han vil låne med seg skjønnlitteraturen.

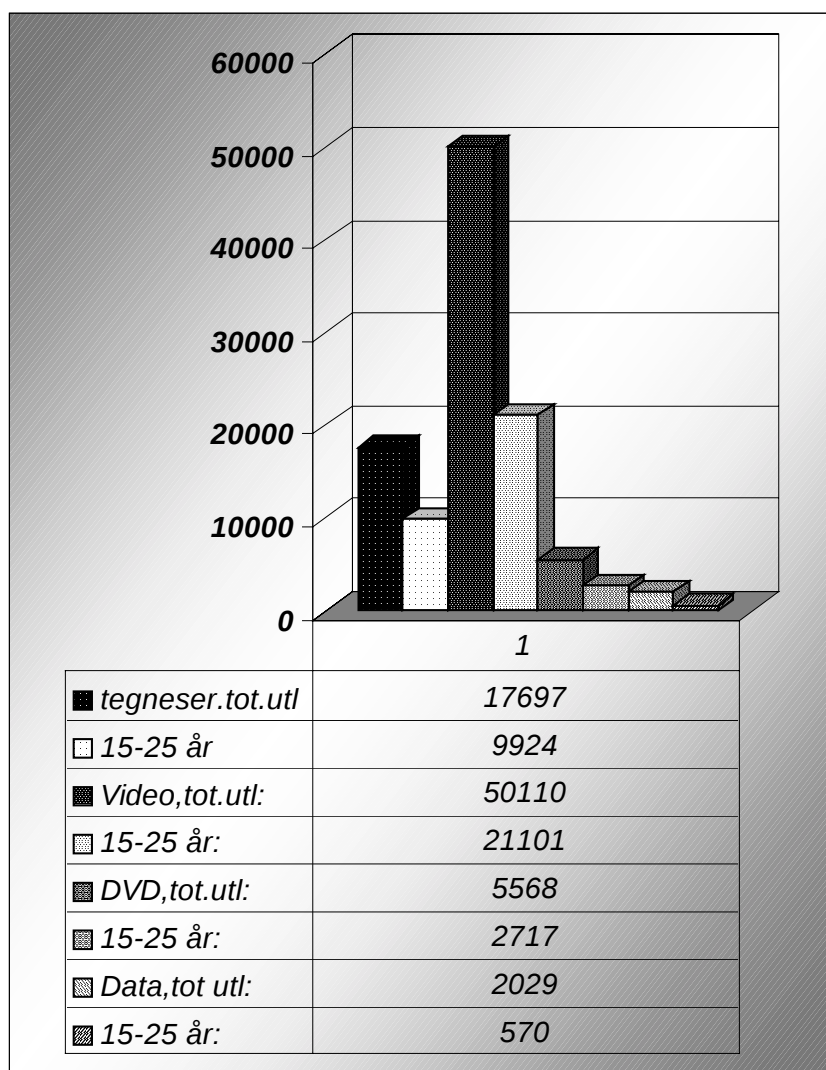
Med et utlån på 13197 i perioden (7626 til “vår brukergruppe”) ser det ut til at vi har truffet godt i forhold til det antall titler vi har overført til Galleri.

Diktene er også samlet i poesihyllen enten de er på lydbøker, vanlige bøker og/eller på forskjellige språk.

Science fiction / Fantasy:

Science fiction og fantasy var en selvfølge på Galleri, dette er bøker som unge leser og vi ser av statistikkene at interessen for fantasy er like stor blant kvinner og menn, med et totallån på 6556, derav 3050 til kvinner og 3310 til menn. Science fiction leses mest av menn med 2598 (65%) lån, mot kvinners 1456 (35%) lån, totalt 4145 lån.

Tegneserier:

Vi kjøpte inn endel tegneserier for å få et større og bedre utvalg, fordi vi visste at tegneserier er svært populært blant ungdom og vi ville satse på denne sjangeren på biblioteket. En av de unge bibliotekarene var spesielt interessert i tegneserier og vi gikk aktivt ut og kjøpte serier og tegnere, klassikere og nyere tegneserier på norsk og på engelsk. Vi gikk i bokhandlere i Bergen og Oslo og kjøpte inn fra lister og informasjon om tegneserier, og har nå et bredt utvalg, alt fra Sprint, Asterix, Tommy og tigeren til Sandman, Maus og Preacher. De positive tilbakemeldingene fra brukergruppen og statistikken med 17697 utlån viser klart at tegneseriene er populære, ikke minst blant "vår målgruppe" som sto for 9924 (56%) av lånene.

Video og DVD:

Her ser vi igjen noe om unge og nye media. 42% av VHS filmene ble lånt av "vår brukergruppe," mens de lånte ca. 49% av DVDene som er et nytt media for biblioteket etter at vi startet opp på Galleri. Tallene viser og at menn låner mer film enn kvinner (55% menn og 45%kvinner).

Databøker:

Denne faggruppen blir fort utdatert, og når statistikkene viser at bare ca. 25% av lånerne er vår målgruppe (d.v.s. 15-25 år), lurer vi på om årsaken nettopp er at bøkene fort blir utdatert.

De unge vil ha stoffet fort og når vi omsider får en norsk utgave av en bok er neste versjon allerede publisert på engelsk og de unge vil da heller følger med i tidsskrifter og på internett. Databøkene vil bli ført tilbake til hovedutlånet.

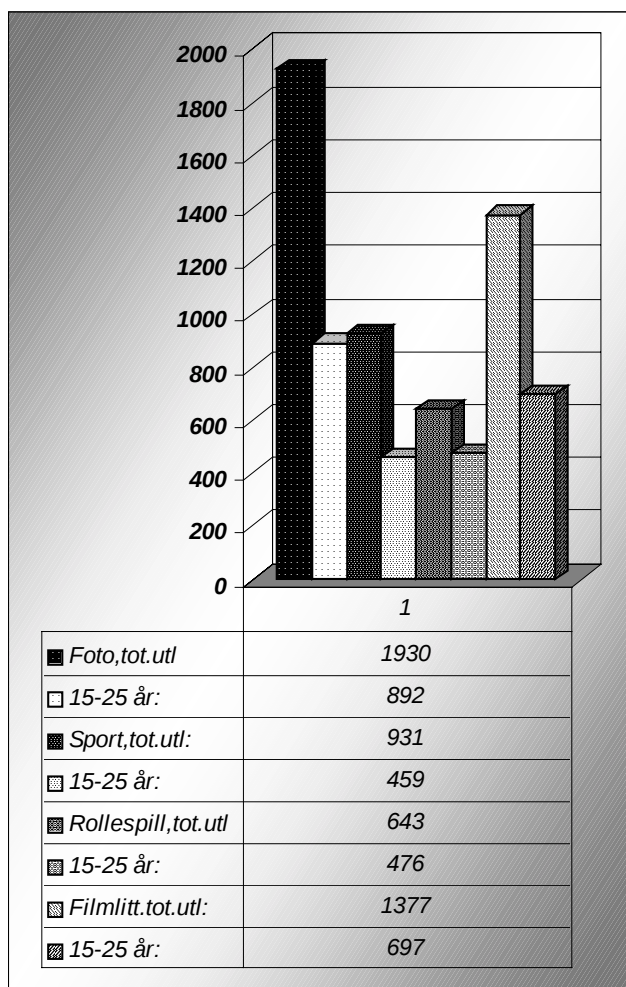

Foto:

Også samlingen av fotobøker er liten, men utlånet er stort med 1915 utlån på 548 titler. Endel fotobøker står i magasinet, men de som står på Galleri er mye frontet og folk setter seg stadig ned og blar i og/ eller låner bøkene med seg.

Vi har endel referansespørsmål både på bøker om fotografering og enkeltfotografer.

Filmlitteratur:

Taktisk plasserte vi filmlitteraturen på begge sider av videohyllen, og håpet at folk kanskje ville oppdage bøker om film og regissører og ikke bare filmene.

Vi hadde 1377 ulån av denne litteraturen det første året, med ca. 50% av lånene til vår målgruppe.

Når vi i disse dager går gjennom filmlitteraturen ser vi at samlingen inneholder veldig mange referansebøker innen film og noen av disse i 2

eksemplarer. Noen av disse vil vi gjøre om til utlånseksemplarer og noen vil vi overføre til magasinent. Vi har også endel biografier om gamle filmstjerner som sjelden lånes ut. Vi vil derfor overføre endel av disse bøkene til magasinet, hvor vi allerede har en samling av eldre filmlitteratur som etterspøres endel.

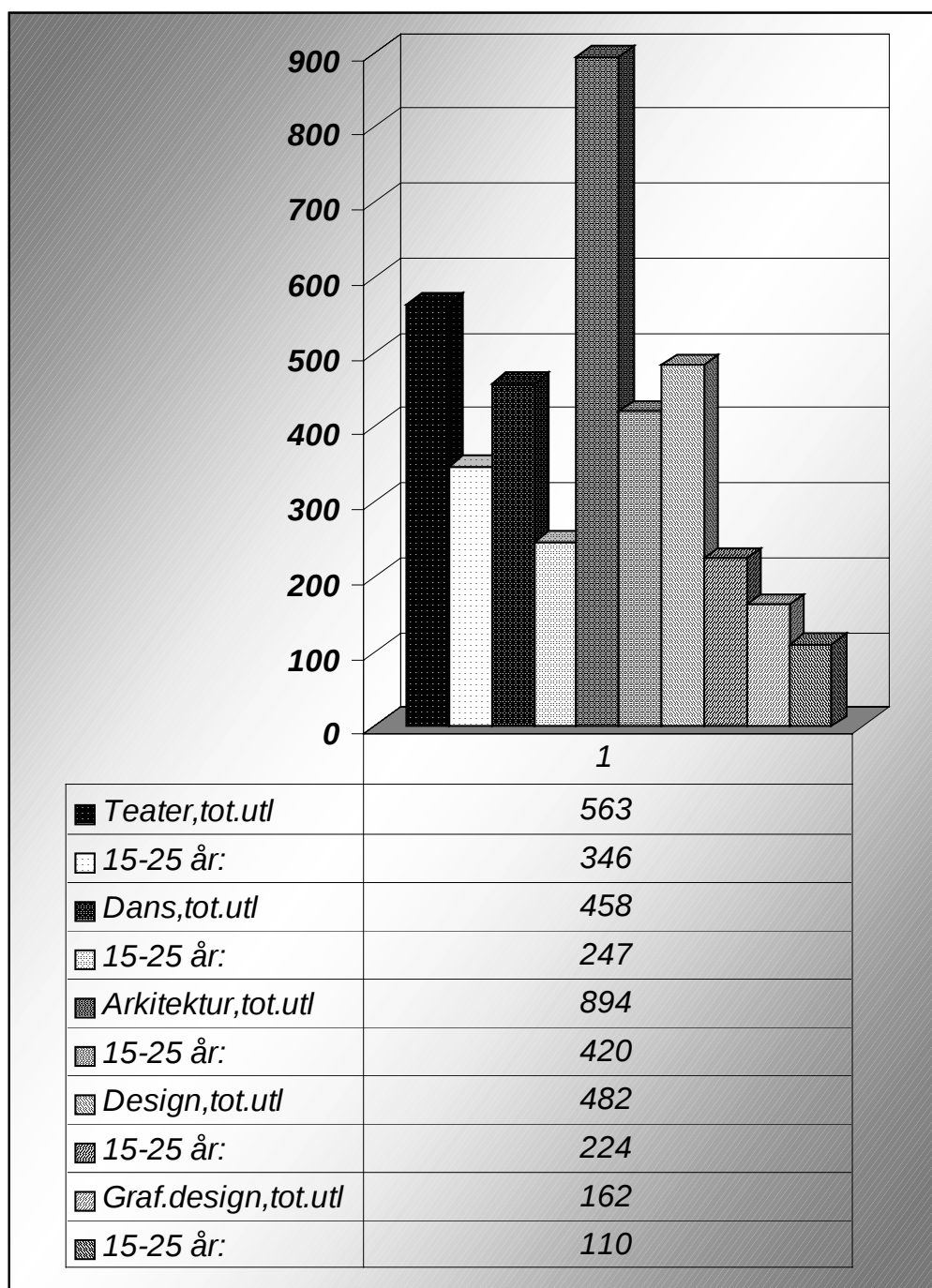
Rollespill:

Bøker om rollespill som biblioteket ikke hadde kjøpt inn tidligere ble anskaffet og det er stor interesse rollespillbøkene, vi hadde 643 utlån på våre 35 titler.

Sport:

Bare er lite utvalg av sportsbøker er tatt opp på Galleri fordi vi har satset på "utøvende individuell sport," og ekstrem sport, den sporten som de unge driver.

Vi har valgt bøker om snowboard, skating, karate etc. og ikke bøker om f. eks. fotballklubber, sportsidoler, bøker om idrett eller sportsskader.

Dans og teater:

På disse fagområdene har vi tatt opp hele samlingen fra hovedutlånet, men biblioteket har få bøker både på dans og teater så i forhold til titler er utlånet bra. Det er helt tydelig at fagområdene er interessante for "vår brukere," og vi har endel litteratur om norsk teater, men innkjøp av nyere norsk og utenlands litteratur innen både teater og dans må prioriteres for at samlingen skal bli interessant nok.

Arkitektur:

Dessverre gjelder det samme for arkitekturbøkene som for teater og

dans. Vi har bøker om vestens arkitekturhistorie og endel norsk litteratur om Norge, norsk byggeskikk og noe norsk arkitekturhistorie. Vi har spørsmål etter bøker om stavkirkene og ellers enkelte nyere norske arkitekter, men de fleste referansespørsmål er om utenlandsk arkitektur og arkitekter. Også her må vi nok bruke endel ressurser på nykjøp og oppdatering av samlingen, spesielt når det gjelder moderne utenlandsk arkitektur og nyere utenlandske arkitekter.

Design:

Design er et relativt nytt fagområde og vi har endel nye bøker om design fordi vi kjøpte inn både norske og utenlandske bøker om design til Galleri da vi bestemte at design skulle være en av våre faggrupper. Det er mye spørsmål etter designbøker og etter bøker om grafisk design og dette er også

den type bøker som publikum får lyst til å kikke på og ta med seg når de står frontet på hyllene. Vi har i dag ca.77 titler innen design og 35 titler på grafisk design og henholdsvis 482 og 162 utlån viser at disse fagområdene må biblioteket satse mer på.

Møblering av Galleri:

Vi synes det har vært et problem at “biblioteket som møteplass” ikke var tilgodesett fordi det i praktisk ikke var noe sted på Galleri hvor folk kunne sette seg ned og bla i bøker eller prate fordi alle plassene stort sett var opptatt av studenter eller elever med skolearbeid. Vi har derfor tatt vekk “leksebordene” og istedenfor satt fram lave småbord og stoler som inviterer “våre brukere” til å sitte og lese, prate eller bla i vårt materiale.

Vi har også omsider fått en lytteplass til poesi, noe vi har ønsket fra starten av. Vi har også flyttet litt om på noen fag, og ved å plassere dans og teater der tegneseriene tidligere sto i håp om at disse bøkene ville bli mer brukt når de er mer synlige.

Tegneseriene “går av seg selv” og folk finner fort fram til tegneseriehyllen.

Tegneseriene bør for øvrig stå kasser eller krybber, fordi tegneserier er tynne hefter som folk blar gjennom og det er ikke så enkelt når de står på hyllene.

Hjemmeside:

Avdelingen jobber for tiden med å lage hjemmeside for Galleri, med informasjon om avdelingens tilbud, nye videoer, utstillinger og hva man finner på Galleri.

Oppsummering:

Bruk av samlingen på Galleri:

Totalt utlån det første året (1.10.2000-30.9.2001)

Utlån: 105101

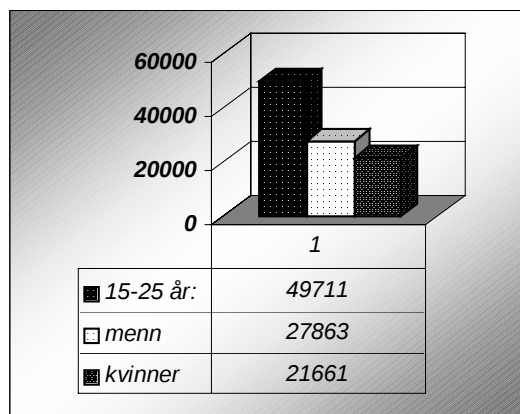
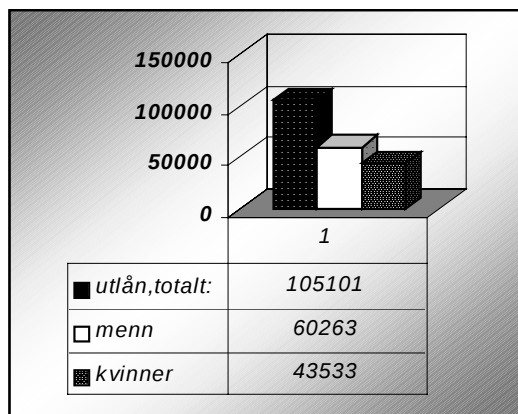
Menn: 60263

Kvinner: 43533

Målgruppen 15 - 25 år: 49 711 (47.3%)

menn: 27 863

kvinner: 21 661

Med 105101 utlån første året er vi svært fornøyde, selv om ca.48 % av dette er videoer, mener vi at utlånstallene er veldig gode i forhold til antall titler vi har på Galleri. Det er svært interessant at menn, som ellers bruker biblioteket lite, er den største brukergruppen på Galleri.

Galleri skulle være et forsøk, med en viss utskiftning/utprøving av bøker og fagområder.

Siden vi ser både i praksis og av statistikkene at databøkene er lite i bruk av vår målgruppe i forhold til de andre emnene, tenker vi på å føre dem tilbake til hovedutlånet.

Vi vil istedenfor ta opp filosofibøkene, både filosofihistoire og bøkene om de enkelte filosofene. Ca.50% av lånene er av "vår brukergruppe", noe vi har sett både i praksis når vi ser hvem som kikker i filosofihyllene og vi har sett på statistikkene.

Vi har en hel del spørsmål etter bøker om klær og moter som lånerne oppfatter som del av faget design og etter bøker interiørarkitektur som publikum oppfatter som del av arkitekturen. Vi vil derfor prøve å inkludere disse faggruppene på Galleri.

Når vi nå etter 1 år ser på bruken av Galleri synes vi det ser ut til at vi har truffet godt med det tilbudet vi har laget til, både valg av emner, materialtyper og- tross alle begrensninger- presentasjonen av materialet.

Her er mye folk innom hver dag, og ved videohyllen, tegneserier, fantasy/science fiction og ved skjønnlitteraturen står det nesten alltid folk og kikker. Det ene bordet vi har hatt ved foto/tegneserier var nesten alltid besatt av folk som kikket i disse bøkene.

november 2001

Karen Marie Loge